Prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni, judecător Viorel Botnaraș

Dosarul nr. 2ac - 438/25
(PIGD: 2-23092589-02-2ac-11072025)

D E C I Z I E

12 noiembrie 2025 mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

Instanța compusă din:
Președintele completului Ana Panov
Judecători Elena Bolocan și Svetlana Vîșcu

Grefier Victoria Chirilov

Examinând în ședința de judecată publică cererea de apel declarată de avocatul Aronov Roman în interesele C.C. „AQUATRADE" S.R.L,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de C.C „AQUATRADE" S.R.L. împotriva S.R.L. „PRODENAR" și Damașcan Igor, cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva hotărârii Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 26 februarie 2025, prin care s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de depusă de C.C „AQUATRADE" S.R.L. împotriva S.R.L. „PRODENAR" și Damașcan Igor, cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

A C O N S T A T A T :

Argumentele reclamantului:

La 28 iunie 2023, Aronov Roman în interesele C.C. „AQUATRADE" S.R.L s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva „Prodenar" S.R.L. și Damașcan Igor, cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei.

În susținerea cererii de chemare în judecată a menționat că, la 24 mai 2019, între S.R.L. „Aqua Trade" și S.R.L. „Prodenar" a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. K0241PV/19, privind furnizarea apei minerale și băuturilor răcoritoare conform comenzii depuse. Astfel, potrivit pct. 1.1, 3.3 al contractului respectiv, S.R.L. „Aquatrade" în calitate de vânzător și-a asumat răspunderea să furnizeze, iar S.R.L. „Prodenar" în calitate de cumpărător să recepționeze și să achite în termen costul mărfurilor comenzii, iar potrivit pct. 4.5, marfa se consideră predată și preluată

după cantitate și calitate în baza facturii completată în modul stabilit, semnată și parafată de reprezentanții părților.

La fel a indicat, că din conținutul facturilor fiscale și din actul de verificare a calculelor, la 25 iunie 2023, S.R.L. „Aquatrade" a transmis, iar S.R.L. „Prodenar" a primit marfa livrată în sumă totală de 985 lei, achitând doar parțial prețul în mărime de 500 lei, iar suma de 485 lei acumulându-se ca și datorie.

De asemenea a menționat că, conform anexei nr. 1, la pct. 6.5 al contractului, S.R.L. „Prodenar" urmează să achite reclamantei o penalitate de întârziere în mărime de 885 lei și amendă în mărime de 49 lei, iar conform pct. 6.8 și 6.9 al contractului, în scopul garantării achitării plăților a fost semnată și clauza de fidejusiune de către Damașcan Igor.

A mai relevat că la 5 octombrie 2021 și la 12 ianuarie 2022, în adresa pârâtei a fost expediată notificare prin care i s-a cerut rezolvarea litigiului pe cale extrajudiciară, însă nu a urmat nici un răspuns afirmativ.

A solicitat avocatul Aronov Roman în interesele C.C. „AQUATRADE" S.R.L încasarea în mod solidar din contul S.R.L. „Prodenar" și Damașcan Igor a datoriei în mărime de 485 lei, amenda în mărime de 49 lei și penalitatea de întârziere în mărime de 885 lei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată sub formă de cheltuieli de asistență juridică în mărime de 3000 lei și 270 lei taxa de stat.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 26 februarie 2025, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată și s-a încasat în mod solidar din contul SRL „Prodenar", IDNO 1007600030579, cu sediul în or. Ialoveni, str. Alexandru cel Bun 12 și de la Damașcan Igor, a.n. 12.07.1968, IDNP 0981107447962, domiciliat în or. Ialoveni, str. Alexandru cel Bun 12, în folosul SRL „Aquatrade", IDNO 1007602005520, cu sediul în mun. Bălți, str. Aerodromului 14/A, datoria în sumă de 155 lei, amendă în mărime de 15,5 lei, penalitate în sumă de 283 lei și taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 270 lei, iar în total suma de 723 (șapte sute douăzeci și trei) lei și 50 (cincizeci) bani. În rest, pretențiile s-au respins ca neîntemeiate.

Pentru a hotărî astfel, prima instanță a reținut că, potrivit actului de verificare, care reflectă situația contabilă la 25 iunie 2023, în care s-au indicat doar facturile seria nr. AAK nr. 6393464 și seria nr. AAK nr. 6401501, mărimea datoriei constituie suma de 485 lei, nefiind semnate de părți, iar potrivit actului de verificare, care reflectă situația contabilă la 4 august 2023, semnat de S.R.L. „Prodenar", mărimea datoriei o constituie suma de 155 lei. Astfel, instanța a constatat că pe factura seria AAK nr. 6356586 din 11.03.2021 în valoare de 330, nu este aplicată ștampila cumpărătorului și nu este clar de cine este semnată. Or, factura respectivă nici nu se regăsește în actul de verificare a decontărilor reciproce între agenții economici din contabilitatea S.R.L. „Prodenar", prin urmare, S.R.L. „Prodenar" nu și-a îndeplinit obligația asumată și anume, nu a achitat în termen marfa, acumulând o restanță în sumă de 155 lei, fapt confirmat prin situația contabilă la 4 august 2023, semnat de S.R.L. „Prodenar".

Totodată, instanța a constatat că suma penalității și a amenzii urmează a fi încasată proporțional sumei datoriei existente la moment, iar luând în considerație că suma datoriei existente este de 155 lei, mărimea penalității va fi de 283 lei și a amenzii de 15,5 lei.

La fel, instanța a reținut că, pretenția privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică urmează a fi respinsă deoarece factura fiscală seria nr. AAK8368603 din 30.11.2021 (f.d. 26), privind achitarea serviciilor juridice, conform contractului din 21.03.2013, în sumă de 13000 lei, nu reflectă că au fost achitate serviciile juridice anume în această cauză civilă, mai mult, prezenta acțiune civilă a fost înaintată la 28.06.2023.

Solicitarea apelantului:

Nefiind de acord cu hotărârea Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 26 februarie 2025, avocatul Aronov Roman în interesele C.C. „AQUATRADE" S.R.L a declarat apel împotriva acesteia, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii, în partea respingerii încasării prejudiciului material și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri de admitere integrală a pretenției privind încasarea prejudiciului material.

Argumentele părților:

În susținerea apelului, avocatul Aronov Roman în interesele C.C. „AQUATRADE" S.R.L a indicat că hotărârea primei instanțe este un act judiciar vădit ilegal și neîntemeiat, nu are explicații rezonabile, prin urmare este pasibil casării în partea ce ține de respingerea cerințelor cererii de chemare in judecată privind compensarea cheltuielilor de asistenta juridică în sumă de 3 000,00 (trei mii lei 00 bani).

A specificat că, se atestă încălcarea esențială a normelor de drept material și de drept procedural, ceea ce, în conformitate cu art. 386 alin. (l) lit. b), c) și lit. d) Cod de procedură civilă, servește drept temei de declarare a apelului.

La fel a notat că, hotărârea în cauză denotă o vădită tendențiozitate, exprimată prin încălcarea flagrantă a prevederilor legale, aplicarea eronată a acestora depășirea de către instanța judiciara a mandatului său la judecarea cererii, formarea unei atitudini preconceput defavorabile apelantei-reclamantei S.R.L. „Aquatrade„ S.C. favorabile intimatei-compania pârâta S.R.L. „Prodenar" S.C. în dosarul civil.

În astfel de condiții, apelanta C.C. „Aquatrade" S.R.L. constată vădit, cert fără indoilei că instanța de fond nu a examinat corect, obiectiv multiaspectual fondul cauzei privind încasarea de la S.R.L. „Prodenar" SC (IDNO 1007600030579) de la Igor in folosul SRL „Aquatrade" SC (IDNO: 1007602005520) a cheltuielilor de asistență juridică.

Argumentele părților în ședința instanței de apel:

În ședința de judecată a instanței de apel, părțile C.C. „Aquatrade” S.R.L., S.R.L. „Prodenar” S.C., Damașcan Igor și reprezentanții acestora, citați legal despre data locul și ora ședinței de judecată nu s-au prezentat, nu au comunicat motivul absenței lor și nu au solicitat examinarea cauzei în lipsă.

Instanța de apel, reține prevederile art. 379 alin. (2) Cod de procedură civilă, potrivit căruia, neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului, prin urmare a dispus examinarea apelului în lipsa acestora.

Aprecierea instanței de apel:

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul consideră apelul declarat drept neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 373 Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanța de apel se pronunță în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanță. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situație mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepția cazurilor cînd consimte şi cînd hotărîrea este atacată şi de alți participanți la proces.

Potrivit art. 385 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

Colegiul civil reține că instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanței inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, o motivație şi o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești şi un aspect important al dreptului la un process echitabil.

Totodată, Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al apelantului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea Gard Ruiz vs Spania (Marea

Cameră), 21 ianuarie 1999, parag.26, Moreira Fereira vs Portugalia (nr.2) (Marea Cameră), 11 iulie 2017, parag.84,98).

Conform prevederilor art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale, dacă legea nu dispune altfel.

Totodată, prevederile art. 122 alin. (1) Cod de procedură civilă stabilesc că, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace probante nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace.

În conformitate cu art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

Colegiul învederează că, prin cererea de apel formulată de către avocatul Aronov Roman în interesele C.C. „AQUATRADE" S.R.L, se distinge dezacordul cu soluția adoptată de instanţa de fond, în partea ce ține de compensarea cheltuielilor de asistență juridică. Respectiv, instanţa de apel se va pronunţa asupra legalităţii actului judecătoresc doar în limitele apelului declarat.

Astfel, probatoriul administrat în speță atestă că, la 28 iunie 2023, C.C. „AQUATRADE" S.R.L a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva „Prodenar" S.R.L. și Damașcan Igor, cu privire la încasarea în mod a datoriei în mărime de 485 lei, a amenzii în mărime de 49 lei, a penalității de întârziere în mărime de 885 lei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată sub formă de cheltuieli de asistență juridică în mărime de 3000 lei și 270 lei taxa de stat.

În cadrul examinării cauzei în prima instanță, reclamanta C.C. „AQUATRADE" S.R.L, a fost reprezentată de către avocatul Aronov Roman, împuternicit în baza mandatului nr. 204805 din *15 februarie 2023*, eliberat în temeiul contractului de asistență juridică nr. 20 din *21 martie 2013* (f.d.2).

La fel, la materialele cauzei este prezentat raportul de activitate a avocatului Aronov Roman în prezenta cauza civilă din 27 iunie 2023, fiind estimat volumul de lucru la suma de 3000 lei (f.d. 24).

Colegiul reține că, întru confirmarea achitării serviciilor juridice, avocatul Aronov Roman în interesele C.C. „AQUATRADE" S.R.L a prezentat factura fiscală seria nr. AAK8368603 din *30.11.2021*, eliberată de C.A. „Aronov Roman", beneficiarului C.C. „Aquatrade" S.R.L., pentru serviciile juridice conform contractului nr.20 din 21 martie 2013 (încasarea datoriilor din contul debitorilor S.R.L. „Aquatrade", pe cale judecătorească) în sumă de 13 000 lei (f.d. 26).

La fel a prezentat și ordinul de plată nr.55551 din *19 noiembrie 2021*, ce atestă achitarea de către C.C. „Aquatrade" S.R.L. , cabinetului avocatului „Aronov Roman" a sumei de 13 000 lei (f.d.27).

Fiind investită cu examinarea cauzei, prima instanță a respins solicitarea reclamantului privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 3000 lei, ca neîntemeiată.

Colegiul civil, reținând obiectul apelului și verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate prin prisma argumentelor invocate în apel și, raportându-le la suportul probatoriu, constată că instanța de judecată ierarhic inferioară, justificat, pronunţându-se asupra aspectelor importante, având în susţinere cadrul legal aplicabil în speţă, a ajuns la concluzia de respingere solicitarea privind compensarea cheltuielilor de asistență juridică.

Așadar, Potrivit art.63 alin.(1) Legii cu privire la avocatură, munca avocatului este remunerată din contul onorariilor primite de la persoanele fizice şi juridice.

Alin. (4)-(5) a normei menționate prevăd că, cheltuielile suportate de client în legătură cu acordarea de către avocat a asistenţei juridice la apărarea drepturilor şi intereselor lui legitime în cauzele penale, civile şi administrative urmează a fi compensate integral şi proporţional cerinţelor admise (respinse) de partea adversă. Cheltuielile suportate în legătură cu acordarea de către avocat a asistenţei juridice în organele de urmărire penală şi instanţele de judecată în cauzele penale, civile şi administrative se încasează concomitent cu soluţionarea cauzei în fond, fără o procedură litigioasă prealabilă.

În conformitate cu prevederile art. 94 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului, iar potrivit art. 90 lit. i) Cod de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de asistență juridică.

Art. 96 alin. (1) Cod de procedură civilă stabilește că, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile", iar alin. (1^1) a aceluiași articol prevede că, cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Colegiul atestă că, cheltuielile de asistență juridică, dat fiind specificul de apariție a lor, precum și a circumstanțelor în care se nasc, au rolul de a recompensa persoanele care au acordat instanței asistență la înfăptuirea justiției într-o cauză concretă.

Dreptul material a căror norme guvernează raporturile juridice cu privire la recuperarea cheltuielilor de asistență juridică este art. 63 a Legii cu privire la avocatură, care la alin.(5) stabilește expres că, cheltuielile suportate în legătură cu acordarea de către avocat a asistenţei juridice în instanţele de judecată în cauzele civile se încasează concomitent cu soluţionarea cauzei în fond, fără o procedură litigioasă prealabilă.

Subiecții care fac achitarea cheltuielilor de judecare sunt cei care au culpa procesuală, întrucât sunt cei din a căror cauză a fost inițiată și desfășurată procedura de examinare judiciară.

Prin urmare, Colegiul conchide că doar atunci cînd există o acțiune în judecată Codul de procedură civilă obligă partea care a pierdut procesul să achite cheltuielile pentru asistență juridică.

Aici necesită a fi evidențiat că, la 28 iunie *2023*, C.C.„AQUATRADE" S.R.L a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva „Prodenar" S.R.L. și Damașcan Igor, cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei în sumă de 485 lei, amenda în mărime de 49 lei și penalitatea de întârziere în mărime de 885 lei și compensarea cheltuielilor de judecată inclusiv și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 3000 lei.

Deci, Colegiul reține că, în confirmarea suportării cheltuielilor cu titlu de asistență juridică, avocatul Aronov Roman care acționează în interesele C.C. „AQUATRADE" S.R.L a prezentat factura fiscală seria nr. AAK8368603 din 30.11.2021 privind achitarea serviciilor juridice, conform contractului din 21.03.2013, în sumă de 13 000 lei, precum și ordinul de plată nr.55551 din *19 noiembrie 2021*, ce atestă achitarea de către C.C. „Aquatrade" S.R.L. , cabinetului avocatului Aronov Roman suma de 13000 lei.

La acest capitol, instanța de apel învederează că atît factura fiscală cît și ordinul de plată prezentate de către avocatul Aronov Roman nu pot reflecta că au fost achitate serviciile juridice anume în această cauză civilă, or, prezenta acțiune civilă a fost înaintată ulterior achitării sumelor și anume peste 18 luni la 28 iunie 2023.

Prin urmare, la caz avocatul Aronov Roman nu a demonstrat că factura și ordinul de încasare a sumei de 13000 lei vizează consultanță generală sau un alt conflict juridic care are legătură directă cu obiectul cauzei pendinte. Astfel, faptul că plata a fost făcută cu 18 luni mai devreme de înaintarea acțiunii în justiție, ridică suspiciuni privind actualitatea și pertinența acestora pentru prezentul litigiu.

La fel instanța de apel denotă că, avocatul Aronov Roman acționînd în interesele C.C. „Aquatrade" S.R.L. în baza contractului de asistență juridică nr.20 din 21 martie 2013 (fiind un contract-cadru vechi) și susținând că suma de 13000 lei achitată conform ordinului de plată nr.55551 din 19 noiembrie 2021, confirmă suportarea cheltuielilor de asistență juridică în prezentul litigiu inițiat la 28 iunie 2023, nu a prezentat instanței o anexă sau un act de primire-predare a serviciilor care să specifice că suma de 13 000 lei achitată în anul 2021, se achită anticipat exact pentru acțiunea introdusă în iunie 2023.

Astfel, ordinul de plată emis cu un an și jumătate înainte de depunerea cererii de chemare în judecată sugerează că plata a fost făcută pentru servicii de consultanță generală sau pentru un alt litigiu, și nici de cum pentru reprezentarea în acest proces.

Acestea fiind reținute, Colegiul, respinge ca neîntemeiate argumentele apelantului invocate în susținerea apelului, or, pentru a fi încasate cheltuielile de asistență juridică, partea trebuia să demonstreze că aceste cheltuieli au fost reale, necesare și rezonabile, situație ce nu se atestă la caz.

În această ordine de idei Colegiul conchide că, la caz, soluția instanței de fond cu privire la respingerea solicitării cu privire la compensarea cheltuielilor de asistență juridică este întemeiată, iar aserțiunile apelantului expuse în cererea de apel nu sunt de natură să infirme soluția criticată.

În final, având în vedere că criticile invocate de apelant cu privire la aplicarea eronată a normelor de drept material, însoțite de argumentarea circumstanțelor de fapt ale cauzei, percepute din propriul punct de vedere, nu sunt de natură să răstoarne soluția de respingere a acțiunii, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia privind respingerea apelului, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu prevederile art.385 lit. a), art.389-390 Cod de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ al Curții de Apel Centru,-

D E C I D E :

Se respinge cererea de apel declarată de avocatul Aronov Roman în interesele C.C. „AQUATRADE” S.R.L.

Se menține hotărârea Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 26 februarie 2025, pronunțată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de C.C „AQUATRADE” S.R.L. împotriva S.R.L. „PRODENAR” și Damașcan Igor, cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni din data comunicării deciziei integrale.

Președintele completului Ana Panov

Judecători Elena Bolocan

Svetlana Vîșcu